

Proč řidiči ujíždějí od nehod? Strach, alkohol, nebo šok? Denně téměř 50 případů!

20.2.2025 - Lukáš Kadula | Centrum dopravního výzkumu

Existuje mnoho důvodů, proč řidiči po dopravní nehodě z místa ujedou. U méně závažných nehod, jako je například střet se zaparkovaným vozidlem, může být motivem obava ze ztráty bonusu z pojištění odpovědnosti. U závažnějších nehod hrají roli i možné trestněprávní následky. Během loňského roku došlo na pozemních komunikacích v České republice k 17 964 dopravním nehodám, od kterých jejich viníci ujeli. V důsledku těchto nehod bylo 12 osob usmrceno, 25 osob těžce zraněno a 473 osob zraněno lehce. Socioekonomické ztráty z těchto dopravních nehod dosáhly téměř 13 mld. Kč. V průměru tak každý den ujelo od nehody téměř 50 viníků, tj. každých 29 minut jeden.

Výzkumy naznačují, že existují rizikové faktory, které pravděpodobnost ujetí z místa nehody zvyšují. Mezi tyto faktory patří například řízení pod vlivem alkoholu či jiných návykových látek, zákaz řízení nebo absence řidičského oprávnění. V těchto případech je důvodem ujetí často obava z kumulace následků těchto činů. Řidiči, kteří v minulosti spáchali trestný čin nebo přestupek, mají také větší tendenci z místa nehody ujet.

Kateřina Bucsuházy, vedoucí Hlubkové analýzy dopravních nehod z Centra dopravního výzkumu uvádí: *„Jak dokládají naše zkušenosti, u účastníků nehod se lze po dopravní nehodě nejčastěji setkat s akutní reakcí na stres. Ujetí od dopravní nehody může být vědomým jednáním. Zážitek z dopravní nehody nicméně představuje pro všechny zúčastněné stres a v některých případech mohou být řidiči danou situací natolik ovlivněni, že i například jinak zodpovědný řidič v důsledku psychického šoku z místa nehody odjede.“* Důvodů pro ujetí z místa nehody může být tedy celá řada a mohou se kombinovat. Strach z následků, ať už finančních nebo právních, může hrát velkou roli. U některých řidičů může být ujetí vědomé, u jiných může být důsledkem stresové reakce a psychického šoku.

Přestože drtivá většina těchto nehod byla „jen“ s hmotnou škodou, ve stovkách případů došlo ke zranění osob, někdy bohužel také ke smrtelným. Smutným faktem je, že právě ty smrtelné následky každoročně stoupají. Balance ujetí viníků z místa nehody v uplynulých čtyřech letech současné dekády:

V uplynulých čtyřech letech, pokud jde o nehody s újmou na zdraví, kde viník z místa nehody ujel, se ve dvou třetinách případů jednalo o zranění takzvaných zranitelných účastníků silničního provozu. Konkrétně chodci tvořili 39 % těchto případů, cyklisté 20 % a motocyklisté 8 %. U nehod s nejtragičtějšími následky, tedy smrtelnými, byla skladba obětí v uplynulých čtyřech letech následující: z 39 osob bylo usmrceno 14 chodců (35,9 %), 9 cyklistů (23,1 %), 7 řidičů osobních automobilů (17,9 %), 7 řidičů motocyklů (17,9 %) a 2 řidiči nákladních automobilů (5,1 %). Většina těchto tragických nehod (30 případů) se odehrála mimo obec, z toho 12 v nočních hodinách.

Nejvíce zraněných osob u nehod s ujetím viníka bylo evidováno na místních komunikacích (920 případů, tj. 45,1 %), dále pak na krajských silnicích II. (325 případů, tj. 15,9 %) a III. tříd (302 případů, tj. 14,8 %). K 21,7 % zranění došlo v noci.

Lukáš Kadula z Centra dopravního výzkumu dodává: *„Nejčastějším typem nehody, odkud viníci ujíždějí (v 67 % případů), byla srážka se zaparkovaným nebo odstaveným vozidlem. Ačkoliv se 2,1% podíl smrtelných následků může zdát „relativně nízký“, viníci nehod si musí uvědomit, že jejich prvořadou povinností je poskytnout první pomoc účastníkům dopravní nehody. To může v mnoha*

případech zachránit lidský život nebo alespoň zmírnit následky zranění. Data ukazují, že nejčastěji se u nehod s následky na životě nebo zdraví jedná o střety s chodci, často dětmi, tedy těmi nejzranitelnějšími účastníky silničního provozu. V uplynulých čtyřech letech bylo při nehodách s ujetím viníka zraněno 204 dětí do 14 let věku.“

Ujetí viníka z místa dopravní nehody je jedním z klíčových ukazatelů Strategie BESIP 2021-2030. V období let 2021-2024 bylo při těchto nehodách usmrceno 39 osob a 91 osob utrpělo těžká zranění. U usmrčených osob byly předpoklady Strategie překročeny o téměř 45 %! Nejvíce smrtelných následků bylo evidováno v Jihomoravském kraji (9 usmrčených osob) a nejvíce těžce zraněných osob (18) v hlavním městě Praze. Plnění Strategie v jednotlivých krajích v daném klíčovém ukazateli (ujetí viníka z místa nehody) je k dispozici na webových stránkách Centra dopravního výzkumu [cdv.cz/vizenula](https://www.cdv.cz/vizenula).

Česká legislativa na postihy za ujetí od dopravní nehody samozřejmě pamatuje. Od ledna 2024 se za neprodlené nezastavení vozidla či opuštění místa dopravní nehody pětinasobně zvýšily maximální možné pokuty ve správním řízení z 5 000 Kč na 25 000 Kč. Neposkytnutí pomoci řidičem dopravního prostředku je upraveno v § 151 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů: „Řidič dopravního prostředku, který po dopravní nehodě, na níž měl účast, neposkytne osobě, která při nehodě utrpěla újmu na zdraví, potřebnou pomoc, ač tak může učinit bez nebezpečí pro sebe nebo jiného, bude potrestán odnětím svobody až na pět let nebo zákazem činnosti.“

Obrázek 1: Ujetí viníků od dopravních nehod v ČR 2021-2024

Ing. Lukáš Kadula

+420 778 888 359, e-mail: lukas.kadula@cdv.cz

Centrum dopravního výzkumu, v. v. i., Líšeňská 33a, 636 00 Brno

<https://www.cdv.cz/tisk/proc-ridici-ujizdeji-od-nehod-strach-alkohol-nebo-sok-denno-temer-50-pripadu>